

Reactie college op advies Burgerpanel zonnevelden

Op 20 november 2018 heeft u een motie aangenomen voor het instellen van een Burgerpanel en op 26 maart 2019 heeft u de participatienotitie Burgerpanel toetsingskader zonnevelden vastgesteld. Hiermee heeft u gevraagd om het instellen van een Burgerpanel over zonnevelden dat aan u advies uitbrengt over de voorwaarden waaronder zonnevelden mogen worden aangelegd in de gemeente Wijk bij Duurstede. Dit advies staat naast het beleidskader www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl. Het advies van het Burgerpanel is vooralsnog dus nog niet in meegenomen in het beleidskader, zoals ook afgesproken in de door u vastgestelde participatienotitie.

In dit memo vindt u een korte toelichting op het proces en de reactie van het college op het advies van het Burgerpanel, bestaande uit de voorwaarden, geschiktheid van de deelgebieden en de overige overwegingen.

Proces

In eerste instantie zijn ruim 100 inwoners uit de gemeente geloot en aangeschreven voor deelname aan het Burgerpanel. In een tweede ronde zijn nog eens 500 inwoners geloot en aangeschreven.

De volgende criteria zijn meegenomen in de loting:

- ingezetenen van de gemeente Wijk bij Duurstede die de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt
- een gelijke verdeling over de drie kernen bij de uitnodiging
- van deelname zijn uitgesloten: alle personen betrokken bij het bestuur van de gemeente (gemeenteraad, college, ambtenarij) en door de gemeente ingestelde advies- en uitvoeringsorganisaties.

In totaal hebben 28 inwoners zich aangemeld voor deelname aan het Burgerpanel op 3 vastgelegde avonden. Alle 28 waren op de eerste avond aanwezig, de derde avond eindigde met 22 deelnemers. De personen die zijn afgefallen gaven hiervoor uiteenlopende redenen: gezondheid, verhinderd op meerdere avonden, teruggetrokken vanwege 'niets voor mij – verkeerd gelezen' en vanwege andere verwachting n.a.v. eerste avond.

Met alle deelnemers, ook die zijn afgefallen, wordt geëvalueerd.

De eerste avond, donderdag 9 mei 2019, begon met een korte kennismaking en het installeren van het panel: wat is de adviesvraag, hoe ziet het programma van de drie avonden eruit en welke afspraken maken we met elkaar. Vervolgens is het Burgerpanel als *toehoorder* aanwezig geweest bij de gespreksavond voor inwoners over duurzame energie in het landschap van Wijk bij Duurstede. Deze avond bestond uit een presentatie over verschillende vormen van duurzame energie en de impact op het landschap, bekeken vanuit de Wijkse situatie (ambitie klimaatneutraal 2030 en de uitgangspunten uit het coalitieakkoord / collegeprogramma). Gevolgd door gesprekken aan tafels over de kansen, zorgen en oplossingen voor de verschillende vormen van duurzame energie in gemeente Wijk bij Duurstede. Aan het eind van deze avond gaven de deelnemers aan om op de tweede avond geen toehoorder te willen zijn maar zelf aan de slag te willen gaan met voorwaarden. Daarop is besloten om de opzet zoals vastgesteld in de participatienotitie aan te passen naar de wensen van het Burgerpanel.

Op de tweede avond, dinsdag 28 mei 2019, heeft het Burgerpanel een toelichting gekregen op het beleidskader www.zonneveldenwijkbijduurstede.nl. Dit kader is ambtelijk voorbereid en omvat 'alles wat we al weten' uit bestaande wet- en regelgeving die van toepassing zijn op zonnevelden, aangevuld met inbreng van belanghebbenden zoals de Provincie Utrecht, het waterschap en belangenverenigingen (o.a. LTO, VNMW). Ook zijn de resultaten van de enquête over zonnevelden gepresenteerd. Vervolgens zijn de deelnemers aan tafels uiteen gegaan om concept voorwaarden voor zonnevelden te formuleren. Dit gebeurde op basis van de omgevingsthema's landschap, natuur, cultuurgeschiedenis, archeologie, recreatie en landbouw/bodem, conform het beleidskader. De resultaten van de tafels zijn (gedeeltelijk) plenair teruggekoppeld. De terugkoppeling is voortijdig afgebroken om aan te kunnen sluiten bij de terugkoppeling van de gespreksavond voor inwoners over zonnevelden, die op dezelfde avond plaatsvond. Bij de afsluiting van de tweede avond gaven deelnemers aan het Burgerpanel aan ook input te willen geven op

de geschiktheid van de deelgebieden. Daarop is wederom besloten om de opzet zoals vastgesteld in de participatienotitie aan te passen naar de wensen van het Burgerpanel. Ter voorbereiding op de derde avond zijn de resultaten van de gesprekstafels van het Burgerpanel door de gemeente bijeengebracht in één document met concept voorwaarden voor zonnevelden. Deze zijn vooraf toegestuurd aan de deelnemers, met de vraag om deze goed te lezen en tijdens de derde avond een reactie te geven.

De derde en laatste avond was op donderdag 13 juni 2019. Het uitgangspunt: het resultaat van deze avond is het advies van het Burgerpanel zonnevelden aan de gemeenteraad.

Na een korte plenaire opstart is de groep vrijwillig gesplitst in twee onderdelen:

- Het aanscherpen van de concept voorwaarden tot definitieve voorwaarden voor zonnevelden
- Het formuleren van een advies op de geschiktheid van de deelgebieden

Iedere groep is ongeveer 1,5 uur bezig geweest met het betreffende onderdeel, waarbij is gewerkt met een C-M-D methode (besluit met consensus, meerderheid, divers). De twee deelresultaten – de concept voorwaarden en het concept advies geschiktheid deelgebieden – zijn vervolgens plenair teruggekoppeld aan alle deelnemers. Hierbij werd per onderdeel de vraag gesteld: wie heeft overwegend bezwaar tegen dit advies als resultaat van de groep? In het geval van overwegend bezwaar zijn de verschillende argumenten kort besproken en is het advies aangepast. De concept voorwaarden zijn op deze manier per omgevingsthema behandeld (landschap, natuur, etc). Het advies op de deelgebieden is per deelgebied besproken. Op deze manier lag er aan het einde van de avond een advies van het Burgerpanel zonnevelden aan de gemeenteraad.

Reactie college op advies Burgerpanel

Het voorliggende advies aan de gemeenteraad van Wijk bij Duurstede bestaat uit drie onderdelen:

- Algemene voorwaarden voor zonnevelden, gerubriceerd per thema
- Advies voor de verschillende deelgebieden: meer, minder of niet geschikt voor zonnevelden
- Overige overwegingen t.a.v. zonnevelden

Voor het advies van het Burgerpanel was consensus geen vereiste. Bij de verschillende onderdelen is met letters aangegeven in hoeverre de groep consensus had:

C = consensus: niemand heeft overwegend bezwaar, iedereen accepteert dat dit de uitkomst is van de groep en kan daarmee akkoord gaan.

M = meerderheid: een duidelijke meerderheid accepteert de uitkomst.

D = divers: de meningen lopen sterk uiteen en er is geen sprake van een duidelijk meerderheidsstandpunt of een besluit met consensus.

H = huiswerk: nog verder concretiseren door gemeente/gemeenteraad

1. Algemene voorwaarden per thema

Het Burgerpanel heeft aan de hand van onderstaande 7 thematische onderwerpen voorwaarden voor zonnevelden geformuleerd.

Algemeen

Advies Burgerpanel	C- M- D	Reactie college	Advies college voor aanscherpen beleidskader
Als een zonneveld bepaalde waarden aantast (landschap, natuur, bodem etc.) dan moeten in het project lokaal compenserende maatregelen genomen worden en worden gefinancierd door de initiatiefnemer	C	Zie voorwaarden : De initiatiefnemer zorgt voor een ruimtelijke onderbouwing. Voor ten minste de volgende onderwerpen moet worden beschreven wat de huidige kwaliteit is en wat de verwachte invloed is van het zonneveld: inpassing in het landschap, natuurwaarden, waterhuishouding, archeologie, bodemkwaliteit en milieuaspecten zoals straling, warmte en geluid. Ook staat in de ruimtelijke onderbouwing welke maatregelen er worden genomen om negatieve invloed te minimaliseren, te compenseren en waar mogelijk te verbeteren.	
Zonnevelden worden integraal ontworpen waarbij verschillende waarden (landschap, recreatie, natuur, educatie etc.) creatief worden ingepast. Het ontwerp en de uitvoering van zonnevelden stimuleren bewustwording van het belang van duurzame energie en het veranderend energielandschap (synergie).	C	Dit staat niet zo expliciet opgenomen in het beleidskader.	Voorstel: toevoegen aan het beleidskader bij ‘Voorwaarden’ en bij ‘Omgeving’ .
De ophefkosten van een zonneveld zijn voor rekening van de initiatiefnemer.	C	In de voorwaarden voor initiatiefnemers is opgenomen dat de gemeente met initiatiefnemer afspraken maakt over het einde zonneveld over de verwijdering, het hergebruik van panelen en over het herstellen van de bodemkwaliteit. Als voorbeeld: in het geval van landbouwgrond voor een zonneveld, geldt dat de grond aan het einde van het zonneveld opnieuw geschikt moet zijn voor landbouw.	
Aan het einde van het zonneveld worden de (materialen uit de) zonnepanelen zo goed mogelijk hergebruikt.	C	In de voorwaarden voor initiatiefnemers is opgenomen dat de gemeente met initiatiefnemer afspraken maakt over het einde zonneveld over de verwijdering en het hergebruik van panelen.	Voorstel: de gemeente eist dat er alleen materialen worden gebruikt die voldoen aan de richtlijn Afgedankt Elektrisch en

			Elektronisch Afval (AEEA), de Nederlandse implementatie van de Europese WEEE-richtlijn. Dit kan via lidmaatschap aan Stichting SAR (Solar Authorized Representative) en/of Stichting ZRN (Zonne-energie Recycling Nederland). Zie ook: https://hollandsolar.nl/over-zonne-energie/recycling .
Indien het zonnenveld niet meer als energieleverancier wordt gebruikt, zijn de kosten voor het verwijderen van de panelen inclusief constructies en het terugbrengen in de originele staat voor de exploitant van de grond.	C	In de voorwaarden voor initiatiefnemers is opgenomen dat de gemeente met initiatiefnemer afspraken maakt over het einde zonnenveld over de verwijdering, het hergebruik van panelen en over het herstellen van de bodemkwaliteit. Als voorbeeld: in het geval van landbouwgrond voor een zonnenveld, geldt dat de grond aan het einde van het zonnenveld opnieuw geschikt moet zijn voor landbouw.	
De initiatiefnemer moet verplicht een nulmeting voor flora, fauna en bodemgesteldheid (en indien relevant voor cultuurgeschiedenis en archeologie) laten uitvoeren. Deze dient als uitgangspunt voor de situatie waarnaar het land minimaal moet worden teruggebracht na afbraak van het zonnenveld en als monitoringtool voor de impact van het zonnenveld op de locatie.	C	Het aanleveren van informatie over de natuurwaarden, bodemgesteldheid en archeologie is een verplicht onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing.	Voorstel: expliciet toevoegen dat een nulmeting voor flora, fauna, bodemgesteldheid en archeologie verplicht is. Voor cultuurgeschiedenis is dit nauwelijks te vatten in een nulmeting, echter er kan wel een inventarisatie van de aanwezige cultuurgeschiedenis worden gedaan. Hiervoor gelden de richtlijnen die in het beleidskader zijn opgenomen, zoals het behouden van de natuurlijke glooiingen van het landschap, de Buitenplaats Biotoop, etc.
Bij zonnenvelden aangrenzend aan een woonwijk moet alle hinder (geluid, aanzicht en schittering) zoveel mogelijk voorkomen worden.	C+H	Bescherming tegen geluidhinder is wettelijk vastgelegd in de Wet Geluidhinder en in het Activiteitenbesluit. In het beleidskader zijn onder ' Landschap ' voorwaarden opgenomen over reflectie en over het aanzicht. Zo worden in overleg met omwonenden afspraken gemaakt over de inpassing van het zonnenveld in het landschap en welke aanzicht wenselijk is.	

Landschap

Advies Burgerpanel	C- M- D	Reactie college	Advies college voor aanscherpen beleidskader
Zonnevelden worden zoveel mogelijk uit het zicht geplaatst, tenzij het aanzicht een functie dient. Waar mogelijk wordt naast energieopwekking dubbelgebruik van land voor natuur, recreatie, landbouw, etc. toegepast.	C	Deze voorwaarde is half opgenomen in het beleidskader. Bij de voorwaarden staat: inpassen in het landschap = onttrekken uit het zicht met gebiedseigen beplanting.	Voorstel: hieraan toevoegen 'waar mogelijk wordt dubbelgebruik van land voor natuur, recreatie, landbouw etc. toegepast.
Initiatiefnemers benutten de kans om het historisch landschap van het agrarisch gebied met houtwallen weer terug te brengen door ze als landschappelijke inpassing toe te passen.	C	Bij de Voorwaarden is opgenomen: inpassen in het landschap = onttrekken uit het zicht met gebiedseigen beplanting . Deze link verwijst naar de website van Kromme Rijnstreek met gebiedseigen beplanting. Op deze site staan o.a. houtwallen aangegeven, naast o.a. knotbomen, hoogstambomen, houtsingel.	Voorstel: de voorwaarde aanscherpen door als concreet voorbeeld de houtwal te benoemen.
Het ontwerp van zonnevelden volgt zoveel mogelijk de bestaande structuur van het landschap	C	Dit is opgenomen in het beleidskader onder Voorwaarden . De initiatiefnemer moet o.a. informatie aanleveren over: aantonen dat de bodem niet wordt geëgaliseerd (zeker in het geval van cultuurhistorische landschappelijke waarden zoals stroomruggen).	

Natuur

Advies Burgerpanel	C- M- D	Reactie college	Advies college voor aanscherpen beleidskader
Als er sprake is van hoge biodiversiteit, dan is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor het behoud hiervan. Bij een lage biodiversiteit, worden mogelijkheden om de biodiversiteit te vergroten in het projectplan opgenomen.	C	Op dit moment staat in het beleidskader onder Voorwaarden : invloed op natuur minimaliseren én compenseren, positieve invloed op natuur creëren (bijvoorbeeld omzomen met kruidenrijke gewassen).	Voorstel: aanscherpen door hier 'natuur & biodiversiteit' van te maken.
Indien een gebied dat in het bestemmingsplan wordt aangemerkt als natuur wordt opgeofferd voor een zonneveld, moet dit lokaal elders gecompenseerd worden.	C	Deze voorwaarde staat opgenomen in het beleidskader : invloed op natuur minimaliseren én compenseren.	

Cultuurgeschiedenis

Advies Burgerpanel	C- M- D	Reactie college	Advies college voor aanscherpen beleidskader
Als de cultuurfunctie belangrijk is, dient deze als kader te worden meegenomen in het plan.	C+H	Als een initiatiefnemer een plan heeft voor een zonneveld, dan gaat hij/zij zo snel mogelijk in gesprek met de gemeente (vooroverleg). De gemeente gebruikt de voorwaarden en richtlijnen uit dit beleidskader als basis. Van daar uit wordt er maatwerk geleverd voor ieder zonneveld. Als er een locatie is met een hoge cultuurwaarde, dan worden bij het vooroverleg kaders en voorwaarden meegenomen.	
Zonnevelden in de directe omgeving van cultuurhistorische gebouwen / landgoederen moeten buiten het zicht liggen of onttrokken worden door bijvoorbeeld een heg.	M	De Provincie heeft een leidraad voor Buitenplaatsen opgesteld: de Buitenplaats Biotoop. De uitgangspunten ervan zijn opgenomen onder ' Cultuurgeschiedenis '. Het uitgangspunt is het behoud van de specifieke kenmerken van de zone waarin de buitenplaats ligt, waaronder het behouden van de zichtlijnen van en vanaf een buitenplaats.	
Bij het verlenen van een vergunning voor zonnevelden wordt rekening gehouden met de cultuurfunctie van de locatie.	C+H	Met deze voorwaarde kan de gemeente weinig. De vergunning wordt aan het eind van het proces verleend, op het moment dat het plan goedgekeurd is. De locatie is onderdeel van gesprek tijdens het vooroverleg, waarna de gemeente kaders meegeeft aan een initiatiefnemer. Heeft de locatie een hoge cultuurwaarde, dan zullen hier voorwaarden voor worden meegegeven aan de initiatiefnemer.	

Archeologie

Advies Burgerpanel	C- M- D	Reactie college	Advies college voor aanscherpen beleidskader
Bij een archeologische verwachtingswaarde vigeert de bestaande wetgeving.	C	Bestaande wet- en regelgeving t.a.v. archeologie is opgenomen in het beleidskader.	

Recreatie

Advies Burgerpanel	C-M-D	Reactie college	Advies college voor aanscherpen beleidskader
Zonnevelden aangrenzend aan een woonkern moeten een combinatie maken met recreatieve en/of educatieve functies. Denk bijvoorbeeld aan fitnessroute, fietsroute, wandelpad, skatebaan etc.	C	<p>De gemeente ziet zonnevelden ook als een kans om maatschappelijke meerwaarde te creëren op het gebied van recreatie en educatie, in samenspraak met de wensen en behoeften van (direct) omwonenden van een zonneveld. De initiatiefnemer is verplicht om omwonenden te betrekken bij het plan voor een zonneveld, de gemeente stuurt hierop en houdt regie gedurende het proces. Afhankelijk van de specifieke locatie van een initiatief en de wensen van (direct) omwonenden kunnen afspraken worden gemaakt over het creëren van een educatieve en recreatieve meerwaarde.</p> <p>Ter illustratie: bij het plan voor zonnepark Cothen hebben omwonenden de keuze voorgelegd gekregen tussen een niet toegankelijke natuurstrook of een toegankelijke natuur- en recreatiestrook. De voorkeur ging daarbij uit naar een niet toegankelijke natuurstrook.</p>	

Landbouw/bodem

Advies Burgerpanel	C-M-D	Reactie college	Advies college voor aanscherpen beleidskader
Voorstel om deze voorwaarde concreet te maken door in te gaan vullen voor de gebieden: Stel een maximum aan percentage zonnevelden ten opzichte van totale landbouwgrond. Een inspanningsverplichting geldt voor het behoud van goede landbouwgrond voor de functie landbouw.	C	<p>In het overzicht van de gebieden (zie gebiedstabel) is op dit moment de maximale omvang van het totale gebied opgenomen, nog niet uitgesplitst naar landbouwgebied. In de voorwaarden voor initiatiefnemers is opgenomen dat de gemeente met initiatiefnemer afspraken maakt over het einde zonneveld over de verwijdering en het hergebruik van panelen en over het herstellen van de bodemkwaliteit. In het geval van landbouwgrond voor een zonneveld, geldt dat de grond aan het einde van het zonneveld opnieuw geschikt moet zijn voor landbouw.</p>	Voorstel: naast totale gebiedsoppervlakte ook totale oppervlakte landbouwgrond per deelgebied opnemen in de gebiedstabel.
Eisen aan onderhoud (schoonmaak- en bestrijdingsmiddelen): deze mogen geen schade aanrichten aan het bodemleven. Bijvoorbeeld door gebruik van natuurlijke of biologisch afbreekbare middelen.	C	<p>In de voorwaarden voor initiatiefnemers is opgenomen dat de gemeente met de initiatiefnemer afspraken maakt over het instand houden of verbeteren van de bodemkwaliteit (biologisch, chemisch, water).</p>	Voorstel: deze zin aanscherpen en concreter maken door deze voorwaarde op te nemen in het beleidskader.

Participatie

Advies Burgerpanel	C- M- D	Reactie college	Advies college voor aanscherpen beleidskader
De stroom die met het zonneveld wordt opgewekt, wordt met certificaat van oorsprong aangeboden. Hiermee wordt geborgd dat de duurzaam opgewekte stroom / vermeden CO ₂ meetelt voor de gemeente Wijk bij Duurstede.	C	Op dit moment is het uitgangspunt 50% lokaal eigendom opgenomen, waarbinnen op dit moment de initiatiefnemer vrij is hoe hier invulling aan te geven.	Voorstel: deze voorwaarde specifiek opnemen worden in het beleidskader bij voorwaarden .
De initiatiefnemer is verplicht om álle belanghebbenden te betrekken bij de procedure. Dit geldt ook voor indirect betrokken personen en organisaties, zoals de grondeigenaren langs het tracé van de netwerkaansluiting.	C	Vanuit de wettelijke definitie van het begrip ‘belanghebbende’ en de vele jurisprudentie hierover, kan de gemeente dit een initiatiefnemer niet verplichten. De gemeente vindt het wel van belang dat een bredere groep omwonenden, belanghebbenden en inwoners betrokken wordt bij een plan en kan hier wel sterk op sturen.	De indirect betrokken personen en organisaties kunnen duidelijker opgenomen worden in het beleidskader, met het voorbeeld van grondeigenaren langs het tracé van de netwerkaansluiting. De gemeente stuurt aan op vooroverleg en een principeverzoek, waarin dit meegegeven kan worden aan de initiatiefnemer.
Initiatiefnemers zijn verplicht om de participatieladder te gebruiken: een getrapte en gefaseerde aanpak voor 1) direct omwonenden, 2) inwoners uit de kern en 3) inwoners uit de brede gemeente Wijk bij Duurstede. Per doelgroep werkt de initiatiefnemer een specifieke benadering uit.	C	De participatieladder is nu niet benoemd in het beleid.	Voorstel: deze toevoegen onder ‘ participatie omgeving ’ en onder ‘ voorwaarden ’.
Ieder zonneveldproject wordt bij voorkeur mede coöperatief lokaal gefinancierd.	C	Op dit moment is het uitgangspunt 50% lokaal eigendom opgenomen, waarbinnen op dit moment de initiatiefnemer vrij is hoe hier invulling aan te geven.	Voorstel: deze zin opnemen onder de pagina’s ‘ participatie omgeving ’ en ‘ financiële participatie ’.

2. Advies Burgerpanel op deelgebieden Wijk bij Duurstede

Op basis van de algemene voorwaarden voor zonnevelden heeft het Burgerpanel ook een advies uitgebracht over de geschiktheid van de deelgebieden in de gemeente Wijk bij Duurstede. Hiervoor is de gebiedstabel zonnevelden Wijk bij Duurstede ingevuld:

GEBIEDSTABEL ZONNEVELDEN WIJK BIJ DUURSTED E – BELEID I.R.T. ADVIES BURGERPANEL						
Naam gebied	Omvang gebied	BELEIDSKADER ZONNEVELDEN		ADVIES BURGERPANEL		Reactie college en advies voor aanscherpen beleidskader
		Groen / oranje / rood	Maximale opp. voor zonnevelden	Groen / oranje / rood	Maximale opp. voor zonnevelden	
Bosscherwaarden	225 ha.		n.v.t.	C		Voor Bosscherwaarden geldt dat Rijkswaterstaat en het Waterschap HDSR toestemming moeten geven voor een zonneveld, vanwege de functies stroomgebied en waterkering. Op dit moment zijn geen voorbeelden bekend van (ideeën over) pilots met zonnevelden in uiterwaarden of toestemming die hiervoor is verleend. Deze voorwaarde is dermate beperkend dat de kans voor een zonneveld heel klein is. Om deze reden zijn de deelgebieden in het beleidskader rood gemarkeerd. Wel wordt de aandacht gevestigd op de ontwikkelingen Bosscherwaarden, waarmee wellicht een combinatie met zonnevelden te maken is.
Lunenburgerwaard	230 ha.		n.v.t.	C		Voor Lunenburgerwaard geldt dat Rijkswaterstaat en het Waterschap HDSR toestemming moeten geven voor een zonneveld, vanwege de functies stroomgebied en waterkering. Op dit moment zijn geen voorbeelden bekend van (ideeën over) pilots met zonnevelden in uiterwaarden of toestemming die hiervoor is verleend. Deze voorwaarde is dermate beperkend dat de kans voor een zonneveld heel klein is. Om deze reden zijn de deelgebieden in het beleidskader rood gemarkeerd. Wel wordt de aandacht gevestigd op het project Sterke Lekdijk, waarmee wellicht een combinatie met zonnevelden te maken is.
Zoekgebied woningbouw	90 ha. (samen)		n.v.t.	C		Advies komt overeen met het beleidskader.
Kromme Rijn	304 ha.		n.v.t.	C		Advies komt overeen met het beleidskader.
Langbroekerwetering – boven de wetering	919 ha.		Max. 15 ha. (1,5%)	D		De meningen in het Burgerpanel lopen sterk uiteen. De waarden voor cultuur, recreatie en landschap komen duidelijk in het advies naar voren en zijn ook opgenomen in het beleidskader. Inwoners hebben tijdens de gespreksavond aangegeven ook kansen te zien in het Oostelijk deel van de Langbroekerwetering, bij Overlangbroek. Dit komt niet overeen met het advies van het Burgerpanel.

Langbroekerwetering – onder de wetering	916 ha.		Max. 15 ha. (1,5%)	D		De meningen in het Burgerpanel lopen sterk uiteen. De waarden voor cultuur, recreatie en landschap komen duidelijk in het advies naar voren en zijn ook opgenomen in het beleidskader. In het gebied ‘onder de wetering’ is naar aanleiding van de gespreksavond met inwoners opgenomen dat de voorkeur uitgaat naar zonnevelden tegen de N229 aan. Dit komt echter slechts tegemoet aan een deel van de deelnemers. Daarnaast hebben inwoners tijdens de gespreksavond ook aangegeven kansen te zien in het Oostelijk deel van de Langbroekerwetering, bij Overlangbroek. Dit komt niet overeen met het advies van het Burgerpanel.
Buitengebied (ten zuiden van) Cothen	1.058 ha.		Max. 40 ha. (4%)	D	C: 40 ha. (4%) langs het ARK	<p>Het Burgerpanel was sterk verdeeld bij dit deelgebied: de groep die gewerkt heeft aan de voorwaarden koos voor een groene kleur naar aanleiding van de dialoog die zij hebben gevoerd. Terwijl de groep die gewerkt heeft aan de gebiedstabel 80% van het gebied rood kleurde vanuit behoud van goede landbouwgrond. Er was wel consensus over een groene strook langs het Amsterdam Rijnkanaal.</p> <p>In het beleidskader is een duidelijke voorkeur aangegeven voor zonnevelden langs het Amsterdam Rijnkanaal. Ook in het beleidskader is aandacht voor het dilemma tussen het willen behouden van goede agrarische grond en de mogelijkheid willen bieden voor de aanleg van zonnevelden. Daarom is de voorwaarde opgenomen dat er in geval van agrarische grond vooroverleg plaats vindt met andere agrariërs. Mogelijk kan ruilverkaveling leiden tot het behouden van betere landbouwgrond of het belemmeren van bedrijfsvoering van collega-agrariërs voorkomen. Tegelijkertijd zijn het de eigenaren van agrarische gronden die zelf besluiten of ze een zonneveld een aantrekkelijke optie vinden ten opzichte van de huidige functie. Kennelijk levert het verpachten van de grond of het zelf exploiteren van een zonneveld voor hen meer op. Deze bedrijfsmatige keuzevrijheid is waardevol, net als de andere waarden die worden afgewogen in het beleidskader. Omdat de oorspronkelijke (agrarische) functie gewaarborgd blijft, is het goed mogelijk dat de grondeigenaar bij een nieuwe gelegenheid een nieuwe afweging maakt.</p> <p>Voorstel: er was geen eenduidig advies vanuit het Burgerpanel, daarom het behouden van de groene kleur vanuit het beleidskader (op basis van bestaande wet- en regelgeving, inbreng belanghebbenden en gespreksavond inwoners). Duidelijke voorkeur aangeven voor zonnevelden langs het Amsterdam Rijnkanaal.</p>
Wijkerbroek	378 ha.		Max. 20 ha. (%)	C	C: 55 ha. (5%) langs het ARK	<p>De groene kleur komt overeen met het beleidskader. Het Burgerpanel ziet veel meer mogelijkheden voor zonnevelden in Wijkerbroek, namelijk maximaal 55 hectare ten opzichte van maximaal 20 hectare in het beleidskader. Er is een duidelijke voorkeur voor concentratie in dit gebied langs het Amsterdam Rijnkanaal en op de oude stortplaats. Dit kwam ook terug uit de gespreksavond met inwoners.</p> <p>De maximale oppervlakte in dit gebied kan opgehoogd worden naar 55 hectare, dit is 15% van de totale gebiedsoppervlakte. Voorstel is om tot maximaal 40 hectare te gaan, wat neerkomt op +- 10% van de totale gebiedsoppervlakte.</p>

Leuterveld	176 ha.		Max. 10 ha. (5,5%)	D	<p>Het advies van het Burgerpanel wijkt sterk af van het beleidskader. Er is consensus in het Burgerpanel dat 80% van het gebied rood is, vanwege recreatie, natuur en de wens om goede landbouwgrond te behouden. Het beleidskader geeft daarentegen een groene kleur aan voor Leuterveld, aangezien de voorwaarden vanuit recreatie en natuur niet dermate belemmerend zijn dat een zonneveld heel moeilijk of vrijwel onmogelijk wordt. Uit de gespreksavond met inwoners komt de kleur groen overwegend naar voren, met aandacht voor natuur, recreatie en landbouw.</p> <p>Voorstel: de kleur van Leuterveld aanpassen naar een oranje gebied en daarmee minder geschikt en minder wenselijk voor zonnevelden. De voorwaarden in het gebied zijn echter niet dermate belemmerend dat een zonneveld nauwelijks mogelijk is.</p>
----------------------------	---------	--	-----------------------	----------	--

3. Overige overwegingen t.a.v. zonnevelden

Overweging Burgerpanel	C- M- D	Reactie college
Het verhuren van agrarische grond voor zonnevelden levert geld op. Het risico bestaat dat dit de grondprijs gaat opdrijven en zonnevelden daarmee een bedreiging vormen voor pachtende boeren of boeren die willen uitbreiden.	C	Dit risico is inderdaad aanwezig. Er wordt daarom een maximum gesteld aan het aantal hectares zonneveld, namelijk maximaal 60 hectare in tijdens deze collegeperiode (t/m 2022). Ook is de voorwaarde opgenomen dat er in geval van agrarische grond vooroverleg plaats vindt met andere agrariërs. Het zijn de eigenaren van agrarische gronden die zelf besluiten of ze een zonneveld een aantrekkelijke optie vinden ten opzichte van de huidige functie. Kennelijk levert het verpachten van de grond of het zelf exploiteren van een zonneveld voor hen meer op. Deze bedrijfsmatige keuzevrijheid is waardevol, net als de andere waarden die worden afgewogen in het beleidskader. Omdat de oorspronkelijke (agrarische) functie gewaarborgd blijft, is het goed mogelijk dat de grondeigenaar bij een nieuwe gelegenheid een nieuwe afweging maakt.
Het is een zorg dat er nu velden worden aangelegd voor 15/20 jaar die door innovatieve technieken snel weer verouderd zijn: we zitten er wel voor 15/20 jaar aan vast.	D: minderheid wil deze zorg uiten, meerderheid vindt dit niet aan de gemeente maar aan de initiatiefnemer	De technologie staat niet stil en innovatie vindt continu plaats. Tegelijkertijd is zonne-energie al ruim 10 jaar een bewezen techniek voor het opwekken van duurzame energie waar nog steeds op ingezet wordt. De gemeente ziet zonnevelden als een manier om duurzame energie op te wekken, maar zeker niet als de enige manier. Daarbij is het een afweging voor de initiatiefnemer van een zonneveld om al dan niet over te willen stappen op eventuele nieuwe technieken die in de tussengelegen tijd beschikbaar kunnen komen en mogelijk veel lucratiever zijn dan zonnevelden.

Zonnevelden bieden kansen voor educatieve en recreatieve meerwaarde, zoals de aanleg van een skatepad, wandelpad, fietsroute, fitnessroute, etc.	C	De gemeente ziet zonnevelden ook als een kans om maatschappelijke meerwaarde te creëren. Afhankelijk van de specifieke locatie van een initiatief en de wensen van (direct) omwonenden kunnen afspraken worden gemaakt over het creëren van een educatieve en recreatieve meerwaarde. Ter illustratie: bij het plan voor zonnepark Cothen hebben omwonenden de keuze voorgelegd gekregen tussen een niet toegankelijke natuurstrook of een toegankelijke natuur- en recreatiestrook. De voorkeur ging daarbij uit naar een niet toegankelijke natuurstrook.
Tijdens de exploitatie wordt geld gereserveerd (garantiefonds) voor het opruimen en in oorspronkelijke staat terugbrengen. Zorg is of het mogelijk is dat dit geregeld kan worden.	C	De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opruimen en in de oorspronkelijke staat terugbrengen van het zonneveld. Hierover maakt de gemeente afspraken met de initiatiefnemer, zoals opgenomen in de voorwaarden . In het geval van faillissement, dan is de curator beslissingsbevoegd. Mocht deze situatie zich voordoen, dan kan de gemeente inzetten op toezicht / handhaving. Om hiervoor een garantiefonds op te stellen, gaat wellicht wat ver.

Heeft u vragen, neem dan contact op met Martine van der Woude, via M.vanderWoude@wijkbijduursted.nl.

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Hans Marchal,
wethouder

Bijlage(n): Advies Burgerpanel zonnevelden